

TUDOR ARGHEZI
TESTAMENT

PROF. PAULA-LIVIA VORNICEANU
LICEUL TEORETIC „ION NECULCE” TÂRGU FRUMOS

INTRODUCERE

Tudor Arghezi face parte, alături de Mihai Eminescu și de Nichita Stănescu, din seria poeților care au transformat hotărâtor evoluția limbajului poetic românesc.

Publicarea volumului de debut, „Cuvinte potrivite” (1927), a produs un ecou puternic în literatura epocii.

ÎNCADRARE ÎN CURENT LITERAR

Poezia „Testament” răspunde înnoirilor cerute de teoria lovinesciană și aparține modernismului interbelic prin: valorizarea estetică a urâtului, inserarea socialului în teme de inspirație, fantezia metaforică, limbajul ca „esență de cuvinte”.

ESTETICA URÂTULUI

O trăsătură a modernismului prezentă în text este adeziunea poetului la **ESTETICA URÂTULUI**.

Introdus prima oară de Charles Baudelaire „Les fleurs du mal”, conceptul de estetica urâtului vizează în poezia argheziană transformarea categoriilor periferice ale vocabularului-registrul arhaic, regional, argoul, jargonul- în material liric: „Din bube, mucegaiuri și noroi/ Iscat-am frumuseți și prețuri noi.”

TEMA POEZIEI

Tema textului este poezia ca moștenire spirituală. Fiind o artă poetică, el arată concepția autorului cu privire la literatură, la rolul acesteia, precum și la relația sa cu antecesorii și cu generațiile viitoare.

O idee poetică a transmiterii testamentare a poeziei este redată cu ajutorul temenului cheie - carte. Cartea este definită printr-o serie de metafore. Mai întâi, ea este „treaptă” – modalitate de cunoaștere, de evoluție, de maturizare pentru cititorul neexperimentat.

Apoi, ea este „hrisovul vostru cel dintâi”, carte primordială, sinteză etnică a istoriei și, nu în ultimul rând, este „sudoarea muncii sutelor de ani” adunată în pagini în care pentru prima oară sapa este schimbată în condei și brazda în călimară.

IMAGINI POETICE SUGESTIVE PENTRU TEMĂ

O imagine poetică relevantă pentru temă este cea care definește poezia în ultima strofă: „Slova de foc și slova făurită/
Împerecheate-n carte se mărită/ Ca fierul cald îmbrățișat în clește.”

Pornind de la actul modelării metalului dur, Arghezi plasticizează procesul creației într-o imagine inedită și sugestivă. Inspirația și meșteșugul sunt deopotrivă necesare. Metalul incandescent, „slova de foc”, nu poate lua forma dorită fără „îmbrățișarea cleștelui”-efortul intens și migălos de artizan. Poezia nu poate fi doar talent, fără trudă și sacrificiu, așa cum munca nu poate înlocui talentul și inspirația. Procesul este o nuntă-„împerecheate-n carte se mărită”, o sărbătoare miraculoasă a creației.

VIZIUNEA DESPRE LUME

Viziunea poetului despre lume este una modernistă și se confundă cu viziunea despre poezie, vizând rolul poetului și al poeziei în societate, dar și problema transfigurării socialului în estetic, a raportului dintre inspirație (talent) și tehnica poetică (truda și căutările creatorului), la care se adaugă problema limbajului, a adaptării acestuia la temele creației. Viziunea despre lume și, implicit, despre poezie are în vedere legătura spirituală dintre generații și responsabilitatea urmașilor, adaptarea limbajului la scopul artistic propus, precum și menirea poeziei și a poetului.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

Un prim element de structură reprezentativ pentru temă și viziunea modernistă asupra lumii este titlul, care are două sensuri: unul denotativ și altul conotativ.

În sens propriu, denotativ, cuvântul – titlu desemnează un act juridic prin care o persoană își exprimă dorințele ce urmează a-i fi îndeplinite după moarte, cu privire la transmiterea averii sale.

În sensul figurat, conotativ, creația argheziană „cartea” este o moștenire spirituală lăsată de poet urmașilor.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

Un alt element esențial îl reprezintă structura.

Textul poetic este împărțit în cinci strofe cu număr inegal de versuri, grupate în trei secvențe poetice.

Prima secvență (strofele I și II) sugerează legătura dintre generații: străbuni, poet și cititorii – urmași.

Secvența a doua (strofele III și IV) redă rolul etic, estetic și social al poeziei.

A treia secvență poetică (ultima strofă) reprezintă contopirea dintre har și trudă în poezie. Simetria textului este dată de plasarea cuvântului – cheie „carte” și a sinonimelor sale în cele trei secvențe poetice.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

În prima strofă, opera este văzută ca „o treaptă” în „marea trecere” universală, un moment al progresului început în adâncurile timpului original, când cei dintâi străbuni s-au ridicat din golul preexistenței. Noutatea viziunii asupra artei și a rolului poetului constituie elemente moderniste.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

În strofa a II-a, „cartea” devine „hrisovul vostru cel dintâi”, act al înnobilării prin muncă, dăruit urmașilor spirituali. Ideea legăturii poetului cu strămoșii este exprimată în metafora osemintelor „vărsate” în sufletul acestuia, într-o contopire fără sfârșit.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

În strofa a III-a se concentrează o idee densă. În aceste versuri, ideea legăturii dintre generații câștigă noi semnificații: „bătrânii” autorului sunt țăranii (care au menținut, prin truda lor, viața planetei încadrând-o în ritmurile cosmice).

Metafora: „Sudoarea muncii sutelor de ani” cumulează șirul de opintiri existențiale ale străbunilor-țărani, având drept consecință apariția unor generații de intelectuali. Poetul face parte din chiar prima serie de oameni ai spiritului (metafora sapei preschimbate în condei și cea a brazdei prefăcute în călimară), iar rostul său în lume i se datorează strămoșilor-țărani.

Tot aici, apare și sintagma „cuvinte potrivite”. Aceasta îl definește pe autor ca pe un artizan care „potrivește” cuvintele în vers, printr-o activitate migăloasă și grea.

Decantate din graiul simplu și rudimentar al înaintașilor țăărani, cuvintele sunt „prefăcute” „în versuri și-n icoane”, devenind artă.

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

În versul „Făcui din zdrențe muguri și coroane”, este enunțată estetica urâtului, reprezentând transformarea urâtului în frumos, adică în poezie.

Estetica urâtului este formulată și în două versuri din strofa a IV-a: „Din bube, mucegaiuri și noroi/ Iscat-am frumuseți și prețuri noi”. O seamă de verbe din strofele a III-a și a IV-a subliniază rolul poetului în această transfigurare: „am ivit”, „le-am prefăcut”, „făcui”, „l-am preschimbat”, „iscat-am”. În aceste versuri, tema eului poetic este tratată în spirit modernist: în ipostază de artizan, poetul zămislește o altă „lume” decât cea tradițională, o „lume” a tuturor cuvintelor (frumoase și urâte).

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

Strofa a IV-a reliefează rolul purificator al creației poetice: aceasta este armonie (metafora cântecului la vioară) care încântă, dar și pedepsește, în scopul curățirii lumii („Pe care ascultând-o a jucat / Stăpânul ca un țap înjunghiat”). Transfigurată în poezie, durerea ancestrală are menirea de a izbăvi, de a spăla de păcate pe cei care reprezintă răul, astfel încât, lumea să-și recapete puritatea pierdută.

În ultima strofă, autorul își sintetizează opiniile asupra viitoarei sale creații. Alcătuită din „slova de foc” (cuvântul fierbinte, inspirat) și „slova făurită” (cuvântul ales cu migală și cu trudă), „cartea” este darul pe care „Robul” (autorul) i-l oferă „domnului” (cititorul, urmașul).

ELEMENTE DE COMPOZIȚIE ȘI LIMBAJ

Figurile de stil și imaginile artistice sunt puse în relație cu o concepție nouă, modernă, privind poezia, resursele ei și misiunea poetului.

Materialitatea imaginilor artistice se realizează misiunea prin fantezia metaforă, rezultând asocieri sistematice surprinzătoare: comparația inedită („Împărecheate-n carte se mărită / Ca fierul cald îmbrățișat în clește”) epitetul rar („seara răzvrătită”, „dulcea lui putere”, „dumnezeu de piatră”, „durerea...surdă și amară”) oximoronul („Veninul strâns l-am preschimbat în miere, / Lăsând întreagă dulcea lui putere”).

Prozodia, îmbinând tradiție și modernitate este inedită: poezia cuprinde strofe inegale ca număr de versuri, 9-11 silabe și ritm variabile, în funcție de intensitatea sentimentelor și de ideile exprimate. Rima ține de vechile convenții, fiind împerecheată.

CONCLUZIA

Tema creației literare în ipostaza de meșteșug și viziunea modernistă asupra lumii se reflectă într-un mod original și unic, deoarece poetul este prezentat ca un născocitor, meșteșugar al cuvintelor, poezia presupunând truda creatorului și Arghezi introduce în literatură estetica urâtului, cu ajutorul asocierilor lexicale, surprinzătoare fiind fantezia metaforică, materialitatea imaginilor artistice.

„Testament” este și va rămâne o sinteză pentru perioada interbelică.